

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5To/73/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317010467
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2317010467.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovinca a sudcov JUDr. Vladimíra Tencera a Mgr. Kristíny Ferencziovej, v trestnej veci proti obžalovanej E. R., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a, b) Trestného zákona, o odvolaní obžalovanej a prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 17.4.2019, č.k. 2T/96/2017-243, na verejnom zasadnutí konanom dňa 19.9.2019 takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. b), ods. 3 Trestného poriadku sa zrušuje napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa

obžalovaná: E. R., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX v X. B., bytom H. XXXX/XX, okres Šaľa
o d s u d z u j e :

Podľa § 208 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 51 ods. 1 Trestného zákona sa obžalovanej výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá a zároveň sa ukladá probačný dohľad nad jej správaním v skúšobnej dobe. Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona sa obžalovanej určuje skúšobná doba v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 4 písm. g) Trestného zákona sa obžalovanej ukladá povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

III. Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovanej E. R., nar. XX.XX.XXXX, zamietá.

odôvodnenie:

Okresný súd Galanta rozsudkom zo dňa 17.4.2019, č.k. 2T/96/2017-243 rozhodol tak, že obžalovaná E. R., rod. Z. je vinná, že v období od apríla 2015 najmenej do 06.07.2016, na rôznych miestach, prevažne v rodinnom dome na ulici Y. č. XXXX/XX v obci H., spôsobovala fyzické a psychické útrapy manželovi J. R. tým spôsobom, že ho neustále podozrievala z nevery, vyhrážala sa mu zabitím, odrezaním penisu, podrezaním v spánku, podpálením domu aj s poškodeným ako aj tým, že mu dá vykopať jamu, do ktorej ho zaživa pochová, trhala mu odev, zničila mu všetky veci, bila ho a fyzicky napádala, útočila na poškodeného lopatou a nožom, zakazovala mu základnú hygienu, nútila ho vykonávať všetky domáce práce, pričom po jej predchádzajúcich fyzických atakoch a ďalších vyhrotených situáciách začal poškodený spávať v druhej

izbe, kde sa vždy zamykal, niekoľkokrát mu zobrala kľúče od domu. dom uzamkla a poškodeného doň nevpuštila, v dôsledku čoho bol nútený prespávať po vonkajších priestoroch obce H., čo malo za následok, že mu odmrzli prsty na nohách, od poškodeného vyžadovala, aby jej odovzdával všetky peniaze a neposkytovala mu stravu, čím ohrozovala fyzické a psychické zdravie poškodeného J. R., teda blízkej osobe spôsobovala fyzické a psychické utrpenie bitím, údermi, spôsobením rán rôzneho druhu, ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu, stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním, bezdôvodným odopieraním stravy, oddychu, spánku, odopieraním nevyhnutnej osobnej starostlivosti, ošatenia, hygieny, bývania, tým spáchala zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a, b) Tr. zákona. Za to bol odsúdená podľa § 277 ods. 1/ Tr. zákona s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 3/ Tr. zákona na trest odňatia slobody v trvaní 3(troch) rokov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 51 ods. 1, 2/ Tr. zákona výkon uloženého trestu jej bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 3 (troch) rokov s probačným dohľadom. Podľa § 51 ods. 4 písm. g) Tr. zákona sa jej ukladá povinnosť, spočívajúca v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom podrobiť sa programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

Proti rozsudku podala odvolanie obžalovaná, pričom jeho obsah bližšie neodôvodnila.

Odvolanie podal aj prokurátor a to proti výroku o treste, v neprospech obžalovanej. Prokurátor odvolanie odôvodnil takto: (skrátene)

Prokurátor navrhol obžalovanej uložiť trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podmiennečný trest uložený súdom prvého stupňa považuje prokurátor za neprimerane mierny, a to s poukazom na charakter a závažnosť žalovanej trestnej činnosti ako aj s ohľadom na osobu obžalovanej. V predmetnej veci ide o domáce násilie, ktoré podľa znalkyne z odboru psychológie viedlo u poškodeného k depresívnemu, úzkostlivému prežívaniu a suicidiálnym úvahám, pričom tieto odzneli až po tom, kedy došlo k prerušeniu spoluzitia poškodeného s manželkou (obžalovanou). V priebehu súdneho konania poškodený, u ktorého súd zistil, že je pod vplyvom alkoholu, dňa 23.10.2018 uviedol, že s obžalovanou pred 2 mesiacmi obnovili spolunažívanie, nechce, aby bola súdená za to, čo sa stalo predtým a chcel by to stiahnuť. Prokurátor ďalej poukázal na znalecký posudok (str. 19, č. 1. 108) a výpoveď svedkyne Z.. Vzhľadom na uvedené má prokurátor za to, že uložený podmiennečný trest nie je v súlade s účelom trestu, nakoľko nie je spôsobilý ochrániť spoločnosť a najmä poškodeného pred obžalovanou tým, že by jej mohol reálne zabrániť v páchaní ďalšej trestnej činnosti, resp. vytvoriť podmienky na jej výchovu k tomu, aby viedla riadny život a už vôbec nie je spôsobilý odradiť iných od páchania obdobnej trestnej činnosti. Pokiaľ súd priznal obžalovanej jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona, teda, že pred spáchaním trestného činu viedla riadny život, s poukazom na skutočnosť, že v minulosti nebola súdne trestaná, ani s týmto nemožno súhlasiť. Z ústrednej evidencie priestupkov totiž vyplýva, že obžalovaná bola v roku 2015 (teda pred dokonaním skutku uvedeného v obžalobe) opakovane postihnutá za priestupky proti občianskemu spolunažívaniu, ako aj za priestupok proti verejnemu poriadku. Z uvedeného vyplýva, že obžalovaná pred spáchaním trestného činu nevedla riadny život, ale jej agresivita smerovala nielen voči poškodenému, ale aj voči iným subjektom, voči ktorým jej protiprávne konania dosiahli intenzitu priestupkov.

Na základe uvedeného prokurátor navrhuje, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok, čo do výroku o treste v neprospech obžalovanej tak, že obžalovanej uloží nepodmiennečný trest odňatia slobody, a to v trvaní minimálne 3 roky, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň je potrebné opraviť chybu v písaní, kde v písomnom vyhotovení rozsudku je vo výroku o treste nesprávne uvedený § 277 ods. 1 Trestného zákona namiesto § 208 ods. 1 Trestného zákona.

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

- a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,
- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolanie podal prokurátor a obžalovaná ako oprávnené osoby, v zákonnej lehote a proti výroku, proti ktorým je tento opravný prostriedok prípustný. Po preskúmaní napadnutého rozsudku, dospel odvolací súd k týmto záverom.

K odvolaniu obžalovanej.

Obžalovaná podala odvolanie proti celému rozsudku, teda proti všetkým jeho výrokom, avšak svoje odvolanie bližšie neodôvodnila. Odvolací súd preto preskúmal všetky napadnuté výroky prvostupňového rozsudku a zistil, že prvostupňový súd vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu a vykonané dôkazy správnym a zákonným spôsobom vyhodnotil. Pokiaľ ide o rozsah vykonaného dokazovania, súd vychádzal z návrhov prokurátora ako i obžalovanej a vykonal všetky dôkazy, ktorej tieto strany trestného konania navrhli. Vykonané dôkazy potom vyhodnotil každý samostatne, ako aj v ich vzájomnej súvislosti a dospel k zisteniam, ktoré ho viedli rozhodnutiu, že obžalovanú uznal za vinú na tom skutkovom a právnom základe ako je uvedené v napadnutom rozsudku.

Rovnako ako prvostupňový súd, aj odvolací súd je toho názoru, že vykonané dôkazy spoľahlivo preukazujú, že obžalovaná sa voči poškodenému dopustila konania, ktoré je vyjadrené v skutkovej vete napadnutého rozsudku a toto jej konanie naplňuje všetky zákonné znaky zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona. V súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Trestného poriadku, prvostupňový súd v rozsudku uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa správal pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z tohto pohľadu je napadnutý rozsudok zrozumiteľný a preskúmateľný, pokiaľ ide o dôvody, pre ktoré súd rozhodol o vine obžalovanej. Svedecké výpovede, na ktoré prvostupňový súd poukázal a ktoré obsahujú skutočnosti, svedčiacie o tom, že obžalovaná sa dopustila konania, ktoré sa jej kladie za vinu, podporujú závery znaleckého posudku z odboru psychológie. Svedecké výpovede citované v odôvodnení napadnutého rozsudku preukazujú agresívne správanie sa obžalovanej voči poškodenému. Takéto správanie obžalovanej malo za následok, že poškodený spolužitie s obžalovanou prežíval depresívne a úzkostne, boli u neho zistené samovražedné myšlienky a znalkyňa u neho konštatovala diagnózu - syndróm týranej osoby. Závery uvedeného znaleckého dokazovania vyvracajú obranu obžalovanej, ktorá tvrdí že svedectvá tak poškodeného, ako aj ostatných svedkov sú vymyslené, s cieľom poškodiť ju, respektíve sa jej pomstiť. Na druhú stranu, v prvostupňovom konaní neboli vyprodukované žiadané zásadné dôkazy, ktoré by spochybňovali alebo vyvracali skutočnosť, ktoré vyplývajú z dôkazov svedčiacich proti obžalovanej.

Pokiaľ ide po výšku trestu, jeho druh a spôsob jeho výkonu, odvolací súd dospel k záveru, že bol urobený v zásade správnym a zákonným spôsobom. K rozhodnutiu o treste pre obžalovanú sa podrobnejším spôsobom odvolací súd vyjadruje nižšie, v časti, týkajúcej sa rozhodnutia o odvolaní prokurátora.

V priebehu odvolacieho konania obhajca obžalovanej poukázal na to, že obžalovaná a poškodený opätovne žijú v dobrom vzťahu ako druh a družka v spoločnej domácnosti. Uviedol ďalej, že aj keď späťvzatie súhlasu poškodeného s trestným stíhaním, ktoré poškodený urobil, nemohlo byť účinné, navrhol súdu, aby analogickým postupom podľa § 211 Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie voči obžalovanej, nakoľko poškodený je podľa § 130 osobou, ktorá by mohla odmietnuť ako svedok výpoveď voči obžalovanej.

Súhlas alebo nesúhlas poškodeného s trestným stíhaním obžalovanej v zmysle ustanovenia § 211 Trestného poriadku, nie je v tomto prípade relevantný, keďže obžalovaná je trestne stíhaná pre spáchanie zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 Trestného zákona, ktorý zločin nie je vymenovaný v ustanovení § 211 ods. 1 Trestného poriadku. Uvedený zločin tak nie je zaradený medzi tie trestné činy, pri ktorých začatie alebo pokračovanie v trestnom stíhaní je možné len za súhlasu poškodenej osoby.

K odvolaniu prokurátora.

Odvolacie námietky prokurátora smerujú proti uloženiu podmiennečného trestu odňatia slobody, ktorý prokurátor považuje za neprimerane mierny.

Odvolací súd súhlasí, že obžalovanej nemala byť zohľadnená poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona, nakoľko bolo preukázané, že pred spáchaním trestného činu bola opakovane priestupkovou postihnutá. Za takejto situácie nie je namieste aplikovať pri ukladaní trestu ustanovenie § 36 písm. j) Trestného zákona, čo malo v tomto prípade za následok, že neprevažoval pomer ani poľahčujúcich, ani priťažujúcich okolností a trestná sadzba uvedená v § 208 ods. 1 Trestného zákona nemala byť upravená podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona tak, ako to urobil prvostupňový súd v napadnutom rozsudku.

Pokiaľ však ide o spôsob výkonu trestu odňatia slobody, ktorý bol obžalovanej uložený, odvolací súd súhlasí s názorom prvostupňového súdu, že u obžalovanej, ktorá doposiaľ nebola súdne trestaná, postačuje uloženie trestu odňatia slobody v minimálnej výške, pričom jeho výkon bude podmiennečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní troch rokov, s probačným dohľadom. Podľa názoru odvolacieho súdu by uloženie trestu odňatia slobody, ktorého výkon by nebol podmiennečne odložený, neplnilo účel individuálnej prevencie u obžalovanej a v jej prípade by predstavoval neprimeraný zásah do osobnej slobody, ktorý nie je potrebný na dosiahnutie účelu trestu. U obžalovanej neboli zistené také črty osobnosti, alebo kriminálne narušenie, ktoré by neumožňovalo použiť miernejší spôsob potrestania. Spoločne s uložením povinnosti - v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom podrobiť sa programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu - je dôvodné očakávať, že dôjde k náprave obžalovanej v tom smere, aby si dôsledne uvedomila škodlivosť svojho konania a jeho následky, čím by mohol byť dosiahnutý účel takzvanej individuálnej prevencie, ktorý považuje odvolací súd za primárny.

Dôvodná bola aj námietka prokurátora, že vo výroku o treste prvostupňový súd nesprávne použil ustanovenie § 277 ods. 1 Trestného zákona, keď z odôvodnenia napadnutého rozsudku je celkom zrejmé, že obžalovaná mala byť odsúdená podľa § 208 ods. 1 Trestného zákona. Nesprávne použitie ustanovenia Trestného zákona, podľa ktorého bolo obžalovanej ukladaný trest, odvolací súd pripisuje chybe v písaní, pri písomnom vyhotovení rozsudku.

Na základe vyššie zistených skutočností vyhodnotil odvolací súd odvolanie obžalovanej v celom rozsahu ako nedôvodné. Odvolanie prokurátora bolo dôvodné pokiaľ ide o použitie ustanovení §§ 36 a 38 Trestného zákona, pri aplikácii ktorých sa prvostupňový súd dopustil vyššie uvedeného pochybenia. Rovnako bolo odvolanie prokurátora dôvodné vo vzťahu použitiu zákonného ustanovenia § 208 ods. 1 Trestného zákona, podľa ktorého bolo obžalovanej ukladaný trest. V oboch prípadoch išlo o pochybenia, ktoré bolo možné napraviť priamo v odvolacom konaní, bez potreby opakovania alebo doplnenia dokazovania. Preto odvolací súd, postupom podľa § 322 ods. 3 Trestného zákona, po zrušení napadnutého výroku o treste a spôsobe jeho výkonu, sám o týchto výrokoch rozhodol rozsudkom.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.